

עין מושפט
גר מצוה

בב א מ"י פ"ט מהל'
מנהל ונהל ה' א'
וסי' ה' א' פנה ללחן ק"ו
טושי"ע י"ד ס"י קפה ט"י
ה'
בב ב מ"י פ"י מהל'
מנהל ה' ו'
בב ג ומ"י שס פ"ט ה'
א' פנה שס טושי"ע
י"ד ס"י קפה ה'
בב ד ה' ו' מ"י פ"ט
מהל' מנהל ה' ד'
פנה שס פ"ט טושי"ע
ט'
בב ז מ"י פ"ח מהל' מנהל
וניה ה' א' פנה ללחן
ק"ו טושי"ע י"ד ס"י קפה
ט"י א'
בב ח ט' מ"י שס פ"ט
ה' ו' טושי"ע י"ד ס"י קפה
ט"י א'
בב י מ"י שס פ"ד ה'
י"ד פנה שס טושי"ע
ט"י א' ר"ל פ"ט ט' :

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

ופוסקין על שער שבשוק אע"פ
היא יאל השער פוסקין איכא למ"ד אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקי לה למתני' באלכנאי וזרני ולא היה לו לפשט
כן דלפילו לרי' יוחנן דאמר לקמן
מורה דלא בעינן תרעא דמשך כולי
האי כמו אלכנאי וזרני ולא בעי
אלא כדומות ולא אמר ר' יוחנן
דאין פוסקין אלא בשוק של עיריות
וא"ת והיכי שמעין מר' ינאי דפוסק
על שוק של עיריות ולא בעינן דרומוס
ו"ל דהכי דייק מדאמר רבי ינאי מה
לי הן מה לי דמיהן ויכול לפרוע לו
דמיס כמו שיכול לפרוע לו חטין
משום דמן חטין יכול למלוא דמיס
ה"ג פוסקין אפילו על שוק של
עיריות דיומך זדמנן לבעל המעות
לקנות חטין אפי' בשוק של עיריות
ממה שזדמנן לבעל חטין למכור אפילו
בשוק של אלכנאי וזרני:

מה לי הן ומה לי דמיהן אמרין מה לי דמיהן
ומה לי הן גמי אמרין י'ופוסקין על שער
שבשוק ואע"פ שאין לו איתוביה רב פפא
ורב הונא בריה דרב יהושע לרבא כולם אם
יש לו מותר אם אין לו אסור אמר להו' יהתם
הלוואה הכא זביני רבה ורב יוסף דאמרי
חרויהו מאי טעמא אמרו רבנן פוסקין על
שער שבשוק ואע"פ שאין לו דאמר ליה
י'ושקלא טיבותך ושדייא אחוורי מאי אהנית
לי אי הוו לי זוזי בידי הוה מזבנינא בהיני
ובשילי בזולא אמר ליה אביי לרב יוסף אלא
מעתה מותר ללות סאה בסאה משום דמצי
א"ל שקילא טיבותך ושדייא אחוורי דאמר
ליה חמי דקרחי באכלנאי א"ל התם הלוואה
הכא זביני אמר ליה אדא בר אבא לרבא
והא בעי למיתב זוזי לספסירא א"ל דקא
יהיב ליה גמי רב אשי אמר זוזי דאינשי אינרו
עברי ליה ספסירותיה: רבה ורב יוסף דאמרי
חרויהו יהאי מאן דיהיב זוזי אתרעא חריפא
צריך לתחזווי לבי דרי למאי אי למקנא הא
לא קני אי לקבולי עליה מי שפרע כי לא
מיתחזי גמי מקבל עליה מי שפרע י'לעולם
לקבולי עליה מי שפרע ומאן דיהיב זוזי
אתרעא י'חריפא] לבי תרי תלתא יהיב אי
מיתחזי ליה סמכא דעתיה ואי לא אמר ליה
אמינא דאשכחתי פירי דשפירי מדידי ושקלת
אמר רב אשי השתא דאמרת משום מסמך
דעתא י'אפילו אשכחיה בשוקא וא"ל סמכא
דעתיה: אמר רב נחמן י'כללא דרבייתא כל
אגר נטר ליה אסור ואמור רב נחמן יהאי
מאן דיהיב זוזי לקראיה וקא אולי ד' ד'
וא"ל יהיבנא לך ה' ה' איתנהו גביה שרי
ליתנהו גביה אסור פשיטא לא צריכא ד'אית
ליה אשראי במתא מהו דתימא כיון דאית
ליה אשראי במתא כעד שיבא בני או עד
שאמצא מפתח דמי קמ"ל כיון דמחסי
גוביינא כמאן דליתנהו דמי: ואמר רב
נחמן יהאי מאן דאזויף פשיטי מחבריה
ואשכח ביה טופיינא לא בכדי שחרעת טועה
מיחייב לאהדוריה ליה *ואי לאו מתנה
בעלמא הוא דיהיב ליה היכי דמי בכדי
שחרעת טועה אמר רב אחא בריה דרב יוסף
בעישוריימא

מה לי הן ומה לי דמיהן אמרין מה לי דמיהן
ומה לי הן גמי אמרין י'ופוסקין על שער
שבשוק ואע"פ שאין לו איתוביה רב פפא
ורב הונא בריה דרב יהושע לרבא כולם אם
יש לו מותר אם אין לו אסור אמר להו' יהתם
הלוואה הכא זביני רבה ורב יוסף דאמרי
חרויהו מאי טעמא אמרו רבנן פוסקין על
שער שבשוק ואע"פ שאין לו דאמר ליה
י'ושקלא טיבותך ושדייא אחוורי מאי אהנית
לי אי הוו לי זוזי בידי הוה מזבנינא בהיני
ובשילי בזולא אמר ליה אביי לרב יוסף אלא
מעתה מותר ללות סאה בסאה משום דמצי
א"ל שקילא טיבותך ושדייא אחוורי דאמר
ליה חמי דקרחי באכלנאי א"ל התם הלוואה
הכא זביני אמר ליה אדא בר אבא לרבא
והא בעי למיתב זוזי לספסירא א"ל דקא
יהיב ליה גמי רב אשי אמר זוזי דאינשי אינרו
עברי ליה ספסירותיה: רבה ורב יוסף דאמרי
חרויהו יהאי מאן דיהיב זוזי אתרעא חריפא
צריך לתחזווי לבי דרי למאי אי למקנא הא
לא קני אי לקבולי עליה מי שפרע כי לא
מיתחזי גמי מקבל עליה מי שפרע י'לעולם
לקבולי עליה מי שפרע ומאן דיהיב זוזי
אתרעא י'חריפא] לבי תרי תלתא יהיב אי
מיתחזי ליה סמכא דעתיה ואי לא אמר ליה
אמינא דאשכחתי פירי דשפירי מדידי ושקלת
אמר רב אשי השתא דאמרת משום מסמך
דעתא י'אפילו אשכחיה בשוקא וא"ל סמכא
דעתיה: אמר רב נחמן י'כללא דרבייתא כל
אגר נטר ליה אסור ואמור רב נחמן יהאי
מאן דיהיב זוזי לקראיה וקא אולי ד' ד'
וא"ל יהיבנא לך ה' ה' איתנהו גביה שרי
ליתנהו גביה אסור פשיטא לא צריכא ד'אית
ליה אשראי במתא מהו דתימא כיון דאית
ליה אשראי במתא כעד שיבא בני או עד
שאמצא מפתח דמי קמ"ל כיון דמחסי
גוביינא כמאן דליתנהו דמי: ואמר רב
נחמן יהאי מאן דאזויף פשיטי מחבריה
ואשכח ביה טופיינא לא בכדי שחרעת טועה
מיחייב לאהדוריה ליה *ואי לאו מתנה
בעלמא הוא דיהיב ליה היכי דמי בכדי
שחרעת טועה אמר רב אחא בריה דרב יוסף
בעישוריימא

מה לי דמיהן מה לי הן גמי אמרין כו'. במחלת התנאי נמי
משילא השער פוסק עמו ואע"פ שאין פירות צידו ולכנד שיתן
לו זה מעות דכי היכי דלאס היו דמי המעות הללו צידו והיינו
הפירות היו מותר הכי נמי כי הוו המעות צידו מותר שהמעות
ודמיהן שזין דמה לי טוב אם היו
המטין שהם דמיס למעות הללו צידו
מעבשאי שהם עלמן צידו אף הוא
יכול ליקח בהן פירות ומן הטעם הוא
פוסקין על סמך שער שבשוק והוא
שער היוצא על ידי חמרין המציאין
הנזאה לטוק בכרכיס ואע"פ שאין
פירות לזה. וא"ת משמתי היא זו
(לקמן דף עב:) יאל השער פוסקין
איכא למ"ד לקמני' אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקי למתניתין באלכנאי
וזרני דמיתנין לאו שער שבשוק
מתן אלא יאל השער סתמא. הא
דמפך לישא וקטו למימר מה לי
דמיהן מה לי הן משום דשעת פדעון
הוו המעות שמשלם לו דמי הפירות
ושייך למימר מה טוב הן מדמיהן
כי היכי דהן שזו דמיהן נמי שזו
ונשעת הפיסוק נתן לו זה מעות
לקבל חטין צדמי המעות ומיקרו
הפירות דמיהן של מעות ושייך למימר
מה טוב דמיהן של מעות מהן כי
היכי דמיהן שזו אס הוו הפירות
צידו הן נמי כי הוו הן צידו שרי.
קלרו של דבר לשון הפסקה נמשך
אלל לוקח לשון הפרעון נמשך אחר
המוכר גמי מגזי ראשון פוסק ונתן
לו דמיס לקבל כנגדן חטין הלכך
המטין קריון דמיס אלל לוקח דמי
מעמיו וגבי פדעון המעות שזה
פורע הוו דמי המטין שזה חייב לו:
אין לו אסור. בהא דרבי אשעיא:
היני ושילי. מקומות הן שהיו פסוקין
לפומבדימא שהיו רבה ורב יוסף
יושנין בה. כלומר בכל מקום הוא
מואל סביבותיו צדמיס הללו: חטי
דקדמי באלכנאי. בממיה. וכי אס
החמי חטין שלי בצאורי כלום היו
גשמיס יורדין עליהן שיהו לוממות
בהן נמתין להמקלקל. לישא אחרתא
דקדמי לשון חמימות כמו (ישעיה סד)
קדמא אש: והא בעי למיכב זוזי
לספסירא. היכי אמרין מאי אהני
לפסוק בעל שער שבשוק והא אהני
דבעי למיכב זוזי לספסירא כססור
שמבקש למוכרי חטין נמאל משתכר
זוזי בהקדמת המעות: ומשני דיביב.
לריך הלוקח ליתן למוכר דמי הפרסור:
רב אשי אמר. לא לריך זוזי דליניש
עבדי ליה ספסירות החמרין הולכין
אלל בעל המעות להולך לו מנזאה: האי מאן דיהיב זוזי אפרעא
חריפא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הצדור אלל שער
הצדור שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין כולל זה סאה זה
סאתים ותנן מתני' (לקמן דף עב:) דלאס יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
של מוכר כשהוא דש חורה מנזאחו

מסורת הש"ס

(א) [שבת סג: ב"ב סג:]
סוכות נג: ב"ק סג:א.
(ב) מהירמ' (ג) [ש"ס סג:]
כ"ב פת. ד"ה הלל, (ד) [דף
עב:א: (ה) [לקמן עב:א:]

גיליון הש"ס

גמ' ואי לא פתחה
בפ"בא. ט"ן כ"ב דף ע"ח
פ"ח חסי' ד"ה הלל:

מוסף רש"י

שקילא טיבותך
ושדייא אחוורי. נטולה
פוסקין ומשולת על הקוליס
ישנא סג: ב"ב סג: ב"ב סג: ג.
על החלוקים (מחבורת גב:)

אלל בעל המעות להולך לו מנזאה: האי מאן דיהיב זוזי אפרעא
חריפא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הצדור אלל שער
הצדור שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין כולל זה סאה זה
סאתים ותנן מתני' (לקמן דף עב:) דלאס יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
של מוכר כשהוא דש חורה מנזאחו
גורן. ולהכי נקטי תרעא חריפא שאין פוסקין עליו אלל למי שיש לו גורן דלילו שער הצדור פוסקין אף למי שאין לו: נמאל. מיבע
האי דמתחזי: ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: דכל חד וחד יודע דעליה קא סמך האי לוקח וסחורה מקיימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אס
חזר בו מוכר איכא למילטייה במי שפרע: השפא דמרס. דמי מיתחזי מיסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחזי אפי' דרי נמי אלל אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חזי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. סכר המתנה אי מחזיל גביה משום המתנה שמקדים לו
המעות והמתן אין לו למוכר מעשיו: לקראה. מוכר שעה: ד' ד'. הלוח שעה חזא: יהיבנא לך ה' ה'. לומן פלוגי והקדים לו המעות
עכשיו: איסנהו. אס צידו אלל אינס בעיר או אגד המפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלויני עד שיבא בני דמתן במתניתין (לקמן דף ע"ב).
דמותר: דאיס ליה אשכחיה במתא. המוכר הוא אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: ואשכח טופיינא. זה שקיבל המעות מאל
בהן יותר ממה שאמר לו הכירו: אי ככדי שדעס טועה. דאיכא למימר טעה המלוה במשכון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישוריימא

אלל בעל המעות להולך לו מנזאה: האי מאן דיהיב זוזי אפרעא
חריפא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הצדור אלל שער
הצדור שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין כולל זה סאה זה
סאתים ותנן מתני' (לקמן דף עב:) דלאס יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
של מוכר כשהוא דש חורה מנזאחו
גורן. ולהכי נקטי תרעא חריפא שאין פוסקין עליו אלל למי שיש לו גורן דלילו שער הצדור פוסקין אף למי שאין לו: נמאל. מיבע
האי דמתחזי: ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: דכל חד וחד יודע דעליה קא סמך האי לוקח וסחורה מקיימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אס
חזר בו מוכר איכא למילטייה במי שפרע: השפא דמרס. דמי מיתחזי מיסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחזי אפי' דרי נמי אלל אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חזי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. סכר המתנה אי מחזיל גביה משום המתנה שמקדים לו
המעות והמתן אין לו למוכר מעשיו: לקראה. מוכר שעה: ד' ד'. הלוח שעה חזא: יהיבנא לך ה' ה'. לומן פלוגי והקדים לו המעות
עכשיו: איסנהו. אס צידו אלל אינס בעיר או אגד המפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלויני עד שיבא בני דמתן במתניתין (לקמן דף ע"ב).
דמותר: דאיס ליה אשכחיה במתא. המוכר הוא אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: ואשכח טופיינא. זה שקיבל המעות מאל
בהן יותר ממה שאמר לו הכירו: אי ככדי שדעס טועה. דאיכא למימר טעה המלוה במשכון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישוריימא

אלל בעל המעות להולך לו מנזאה: האי מאן דיהיב זוזי אפרעא
חריפא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הצדור אלל שער
הצדור שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין כולל זה סאה זה
סאתים ותנן מתני' (לקמן דף עב:) דלאס יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
של מוכר כשהוא דש חורה מנזאחו
גורן. ולהכי נקטי תרעא חריפא שאין פוסקין עליו אלל למי שיש לו גורן דלילו שער הצדור פוסקין אף למי שאין לו: נמאל. מיבע
האי דמתחזי: ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: דכל חד וחד יודע דעליה קא סמך האי לוקח וסחורה מקיימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אס
חזר בו מוכר איכא למילטייה במי שפרע: השפא דמרס. דמי מיתחזי מיסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחזי אפי' דרי נמי אלל אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חזי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. סכר המתנה אי מחזיל גביה משום המתנה שמקדים לו
המעות והמתן אין לו למוכר מעשיו: לקראה. מוכר שעה: ד' ד'. הלוח שעה חזא: יהיבנא לך ה' ה'. לומן פלוגי והקדים לו המעות
עכשיו: איסנהו. אס צידו אלל אינס בעיר או אגד המפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלויני עד שיבא בני דמתן במתניתין (לקמן דף ע"ב).
דמותר: דאיס ליה אשכחיה במתא. המוכר הוא אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: ואשכח טופיינא. זה שקיבל המעות מאל
בהן יותר ממה שאמר לו הכירו: אי ככדי שדעס טועה. דאיכא למימר טעה המלוה במשכון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישוריימא